

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัด
เชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในโรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ปรากฏผลในตารางที่ 1 - 4
2. ปัญหาและข้อเสนอแนะ ปรากฏผลในหน้า 54 - 56

การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในโรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1 การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากรของโรงเรียนบ้านเวียงฝาง

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=41)							
1.	แต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียน	39	95.12	2	4.88	-	-
2.	กำหนดนโยบายการพัฒนา บุคลากรเพื่อการจัดแหล่ง เรียนรู้ของโรงเรียน	39	95.12	2	4.88	-	-
3.	วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านบุคลากรภายในโรงเรียน	37	90.24	4	9.76	-	-
4.	วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านบุคลากรภายนอก โรงเรียน	36	87.80	4	9.76	1	2.44
5.	วางแผนร่วมกับชุมชนในการ ใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากร	20	48.78	11	26.83	10	24.39
6.	กำหนดเป้าหมายในการ พัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริม การใช้แหล่งเรียนรู้	34	82.92	5	12.20	2	4.88
7.	จัดประชุมสัมมนาให้ บุคลากรได้นำความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน	36	87.80	4	9.76	1	2.44
8.	สนับสนุนให้บุคลากรได้ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้อื่นๆ นอกโรงเรียน	37	90.24	3	7.32	1	2.44

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=41)							
9.	จัดให้บุคลากรในโรงเรียน ร่วมกับชุมชนจัดโครงการ กิจกรรมให้ความรู้โดยใช้ แหล่งเรียนต่าง ๆ	29	70.73	8	19.51	4	9.76
10.	จัดทำโครงการที่ส่งเสริม สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านบุคลากร	37	90.24	4	9.76	-	-
11.	จัดทำเนียบวิทยากรหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เพื่อเป็น ฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้	24	58.53	5	12.20	12	29.27
12.	วิทยากรให้ความรู้แก่ผู้ใช้ แหล่งเรียนรู้ถูกต้องตาม หลักวิชาการ	30	73.17	7	17.07	4	9.76
13.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประเภทบุคคล	30	73.17	5	12.20	6	14.63
14.	บุคลากรในโรงเรียนได้เห็น ความสำคัญของการใช้แหล่ง เรียนรู้	30	73.17	7	17.07	4	9.76
15.	ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมา จัดการเรียนรู้	36	87.80	4	9.76	1	2.44
16.	กำหนดเวลาให้สำหรับการใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการ เรียนรู้	37	90.24	4	9.76	-	-
17.	บุคลากรได้ปฏิบัติตามตาม ปฏิทินการปฏิบัติงาน	32	78.04	5	12.20	4	9.76

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=41)							
18.	มีการประเมินผลการ ดำเนินงานของบุคลากร ในการใช้แหล่งเรียนรู้	37	90.24	3	7.32	1	2.44
19.	บุคลากรมีส่วนร่วมในการ นิเทศภายในเพื่อการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	30	73.17	5	12.20	6	14.63

จากตารางที่ 1 การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากร พบว่า ส่วนใหญ่บุคลากรในโรงเรียน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากร โดยโรงเรียนได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนและมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากรเพื่อการจัดแหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียน ร้อยละ 95.12 รองลงมา คือ วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากรภายใน โรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้อื่นๆนอกโรงเรียน จัดทำโครงการที่ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากร กำหนดเวลาให้สำหรับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรในการใช้แหล่งเรียนรู้ ร้อยละ 90.24 และได้ปฏิบัติในเรื่องวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากรภายนอกโรงเรียน จัดประชุม สัมมนาให้บุคลากรได้นำความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันและใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 87.80 ตามลำดับ แต่บุคลากรบางส่วนในโรงเรียนที่ยังไม่ได้ ปฏิบัติ ในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านบุคลากร อยู่ร้อยละ 4.88 - 26.83 และส่วนที่ไม่แน่ใจว่าปฏิบัติ หรือไม่ได้ปฏิบัติ มีเพียงร้อยละ 2.44 – 29.27 เท่านั้น

ตารางที่ 2 การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=41)							
1.	กำหนดนโยบายของโรงเรียน เรื่องการจัดบรรยากาศ ส่งเสริมการเรียนรู้	34	82.92	4	9.76	3	7.32
2.	ใช้อาคารสถานที่ภายใน โรงเรียนจัดการเรียนรู้	38	92.68	3	7.32	-	-
3.	ใช้อาคารสถานที่ภายนอก โรงเรียนจัดการเรียนรู้	27	65.86	7	17.07	7	17.07
4.	ใช้วัดในชุมชนจัดการเรียนรู้	31	75.61	7	17.07	3	7.32
5.	ใช้สถานที่ราชการในชุมชน จัดการเรียนรู้	33	80.48	5	12.20	3	7.32
6.	ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ แหล่งเรียนรู้	30	73.17	7	17.07	4	9.76
7.	เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้ อาคารสถานที่ของโรงเรียน จัดกิจกรรม	37	90.24	1	2.44	3	7.32
8.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประเภททรัพยากรธรรมชาติ	34	82.92	3	7.32	4	9.76
9.	ใช้สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนสนับสนุนและ อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้	40	97.56	1	2.44	-	-
10.	ใช้สภาพแวดล้อมภายนอก โรงเรียนสนับสนุนและ อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้	35	85.36	3	7.32	3	7.32

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=41)							
11.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประเภททรัพยากรธรรมชาติ	31	75.61	2	4.88	8	19.51
12.	ใช้แหล่งเรียนรู้ประเภท วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	31	75.61	2	4.88	8	19.51
13.	อาคารสถานที่ของโรงเรียน ให้อยู่ในสภาพดี เอื้อต่อการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	34	82.92	4	9.76	3	7.32
14.	จัดมุมวิชาการที่ใช้เป็น แหล่งค้นคว้าหาความรู้ ในห้องเรียน	33	80.48	5	12.20	3	7.32
15.	จัดห้องศูนย์สารสนเทศเพื่อ การเรียนรู้ของผู้เรียน	31	75.61	7	17.07	3	7.32
16.	จัดห้องโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อการศึกษา	33	80.48	5	12.20	3	7.32
17.	จัดห้องเสริมศักยภาพ การเรียนรู้สำหรับนักเรียน	35	85.36	3	7.32	3	7.32
18.	จัดห้องปฏิบัติการสำหรับ การค้นคว้าทดลอง	31	75.61	7	17.07	3	7.32
19.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน อย่างหลากหลาย	35	85.36	3	7.32	3	7.32
20.	จัดเวลาให้สำหรับการใช้ แหล่งเรียนรู้นอกสถานที่	37	90.24	4	9.76	-	-
21.	ปรับปรุง ซ่อมแซม อาคาร สถานที่ ให้พร้อมใช้เป็น แหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ	36	87.80	4	9.76	1	2.44

จากตารางที่ 2 การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ส่วนใหญ่บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยได้ใช้สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 97.56 รองลงมา คือ ใช้อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 92.68 และ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนจัดกิจกรรมและจัดเวลาให้ สำหรับการแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ร้อยละ 90.24 ตามลำดับ แต่บุคลากรบางส่วนในโรงเรียน ยังไม่ได้ปฏิบัติ ในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม อยู่ร้อยละ 2.44 - 17.07 และส่วนที่ไม่แน่ใจว่าปฏิบัติหรือไม่ได้ปฏิบัติ มีเพียงร้อยละ 2.44 – 17.07 เท่านั้น

ตารางที่ 3 การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		ไม่แน่ใจ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=41)							
1.	กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ	37	90.24	3	7.32	1	2.44
2.	แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน	34	82.92	4	9.76	3	7.32
3.	ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนประเภทเอกสาร สิ่งพิมพ์	29	70.73	7	17.07	5	12.20
4.	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้	30	73.17	5	12.20	6	14.63
5.	นำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จัดการเรียนรู้	38	92.68	3	7.32	-	-
6.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	31	75.61	5	12.20	5	12.20
7.	จัดทำแบบบันทึกการใช้คอมพิวเตอร์	31	75.60	5	12.20	5	12.20
8.	จัดทำแผนการใช้สื่อ ICT ในห้องเรียน	31	75.61	5	12.20	5	12.20
9.	หลังการใช้แหล่งเรียนรู้แล้วมีการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม	29	70.73	5	12.20	7	17.07
10.	สรุปผลการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ	37	90.24	3	7.32	1	2.44

จากตารางที่ 3 การใช้แหล่งเรียนรู้ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยโรงเรียนได้นำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 92.68 รองลงมา คือ กำหนดนโยบาย

การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และสรุปผลการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 90.24 และแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ร้อยละ 82.92 ตามลำดับ แต่บุคลากรบางส่วนในโรงเรียนยังไม่ได้ปฏิบัติ ในการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ร้อยละ 7.32 - 17.07 และส่วนที่ไม่แน่ใจว่าปฏิบัติหรือไม่ได้ปฏิบัติ มีเพียงร้อยละ 2.44 – 17.07 เท่านั้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในโรงเรียนบ้านเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 41 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะ จำนวน 28 คน ร้อยละ 68.29 ผู้ศึกษาได้เสนอผลในแต่ละด้าน พร้อมแสดงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามไว้ในวงเล็บ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

บุคลากร

ปัญหา

1. บุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้มีน้อย ไม่เพียงพอ (20)
2. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (10)
3. ผู้รับผิดชอบโครงการขาดการประสานงานกับชุมชนและเผยแพร่การใช้แหล่งเรียนรู้กับชุมชน (4)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์มาให้ความรู้ หรือจัดการอบรมให้บุคลากร และบุคลากรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทันสมัย ในการค้นหาข้อมูล (10)
2. ควรจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ ในการจัดการเรียนรู้ (8)
3. ควรวางแผน จัดสรรเวลา ทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในภูมิปัญญาท้องถิ่น (6)

อาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม

ปัญหา

1. อาคารสถานที่เก่า ผุพัง ทรุดโทรม ไม่พร้อมในการจัดการเรียนรู้และไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม (15)
2. อาคารสถานที่ในชุมชนไม่ค่อยมี ขาดการดูแลรักษา และแหล่งเรียนรู้บางแห่งอยู่ไกลจากโรงเรียน (6)
3. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดและไม่มีความหลากหลาย (5)
4. อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนคับแคบ มีพื้นที่ ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มใหญ่ (4)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดสรรงบประมาณ ปรับปรุง ซ่อมแซม และปรับสถานที่ให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ (13)
2. ควรจัดตั้งคณะกรรมการดูแลรักษา ประสานงานกับชุมชนในการรักษาอาคารสถานที่ (10)
3. ควรจัดสร้างสถานที่ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางที่มีความพร้อมในการจัดกิจกรรม (5)
4. ควรวางแผนสนับสนุนส่งเสริมการใช้สิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (4)

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัญหา

1. ขาดการติดตามซ่อมแซมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ (24)
2. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย (15)
3. ขาดการติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (5)
4. สื่อเทคโนโลยีภายนอกมีไม่หลากหลาย (4)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดสรรและจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้เพียงพอ มีความพร้อมในการใช้งาน (10)
2. ควรจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย (8)

3. ควรวางแผนและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อเทคโนโลยี (5)
4. ควรดำเนินการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี (5)
5. ควรได้รับการสนับสนุน สื่อเทคโนโลยีจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (3)